

ΕΛΕΓΚΤΙΚΗ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ

ΚΥΠΡΙΑΚΗ
ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Γραφείο Γενικού Ελεγκτή της Δημοκρατίας

Αρ. Φακ. 28.02.010.007
Αρ. Τηλ. 22401300

3 Αυγούστου 2022

Υπουργό Υγείας,

Πρόεδρο και Μέλη Επιτροπής Διερεύνησης Ασυμβιβάστου

**Ασυμβίβαστο του Προέδρου του Διοικητικού Συμβουλίου του
Οργανισμού Ασφάλισης Υγείας (ΟΑΥ)**

Αναφέρομαι στο πιο πάνω θέμα και σας πληροφορώ, ότι, μετά από σχετική ανακοίνωση του Κυπριακού Εμπορικού και Βιομηχανικού Επίμελητηρίου (ΚΕΒΕ) στις 27.7.2022, προβήκαμε σε έλεγχο και διαπιστώσαμε ότι, η σύζυγος του Προέδρου του Διοικητικού Συμβουλίου του ΟΑΥ κ. Θωμά Αντωνίου, είναι συμβεβλημένη με τον ΟΑΥ στην ειδικότητα της φυσιοθεραπείας από τις 17.12.2020.

2. Το εδάφιο (1) του άρθρου 8 («Ασυμβίβαστο προέδρου και μελών του Συμβουλίου») του περί Γενικού Συστήματος Υγείας Νόμου (Ν.89(Ι)/2001) (στο εξής «ο Νόμος του ΟΑΥ»), προβλέπει τα ακόλουθα (η υπογράμμιση δική μας):

«Πρόσωπο το οποίο είναι παροχέας υπηρεσιών φροντίδας υγείας ή έχει οποιοδήποτε συμφέρον, σε σχέση με την παροχή υπηρεσιών φροντίδας υγείας που παρέχονται δυνάμει των διατάξεων του παρόντος Νόμου, δεν δύναται να διοριστεί ή να συνεχίσει να είναι πρόεδρος ή μέλος του Συμβουλίου, τηρουμένων των διατάξεων του περί του Ασυμβιβάστου προς την Άσκηση των Καθηκόντων Ορισμένων Αξιωματούχων της Δημοκρατίας Ορισμένων Επαγγελματικών και Άλλων Συναφών Δραστηριοτήτων τους Νόμου.»

Θεωρούμε προφανές πως, εάν ο νομοθέτης ήθελε να περιορίσει το ασυμβίβαστο μόνο στους παροχείς υπηρεσιών φροντίδας υγείας, δεν θα περιλάμβανε την υπογραμμισμένη πιο πάνω φράση «*ή έχει οποιοδήποτε συμφέρον, σε σχέση με την παροχή υπηρεσιών φροντίδας υγείας που παρέχονται δυνάμει των διατάξεων του παρόντος Νόμου*».

Συνεπώς, σε αντίθεση με τον περί του Ασυμβιβάστου προς την Άσκηση των Καθηκόντων Ορισμένων Αξιωματούχων της Δημοκρατίας Ορισμένων Επαγγελματικών και Άλλων Συναφών Δραστηριοτήτων τους Νόμο, ο οποίος, στο άρθρο 3 αυτού, φαίνεται να περιορίζει το ασυμβίβαστο μόνο σε σχέση με δραστηριότητες ή ιδιότητες που αναλαμβάνονται, ενεργούνται ή συντρέχουν στο πρόσωπο του ίδιου του αξιωματούχου (είτε απευθείας ως φυσικό πρόσωπο, είτε

μέσω εταιρείας ως μέτοχος, διοικητικός σύμβουλός της, κ.λπ.), ο Νόμος του ΟΑΥ επεκτείνει το ασυμβίβαστο σε περιπτώσεις που ο αξιωματούχος έχει οποιοδήποτε συμφέρον, σε σχέση με την παροχή υπηρεσιών φροντίδας υγείας που παρέχονται δυνάμει των διατάξεων του Νόμου του ΟΑΥ, χωρίς ο ίδιος ο αξιωματούχος να είναι κατ' ανάγκη παροχέας.

3. Στη βάση των πιο πάνω, αυτό που θα πρέπει να εξεταστεί είναι κατά πόσο ο κ. Αντωνίου έχει οποιοδήποτε συμφέρον, σε σχέση με την παροχή υπηρεσιών φροντίδας υγείας που παρέχονται δυνάμει των διατάξεων του Νόμου του ΟΑΥ. Θεωρούμε ότι η απάντηση είναι απλή και μονοσήμαντη: Προφανώς, κατά την άποψή μας, ο κ. Αντωνίου έχει άμεσο και προσωπικό συμφέρον, σε σχέση με την παροχή υπηρεσιών φροντίδας υγείας που παρέχονται δυνάμει των διατάξεων του Νόμου του ΟΑΥ, αφού τα εισοδήματα της συζύγου του από τον ΟΑΥ αποτελούν εισοδήματα της οικογένειας και επηρεάζουν άμεσα και ευθέως προσωπικά τον ίδιο.

Αν και δεν θεωρούμε ότι τούτο χρήζει περαιτέρω τεκμηρίωσης, έστω και εκ του περισσού, υπενθυμίζουμε ότι, με βάση τον περί Ρυθμίσεως των Περιουσιακών Σχέσεων των Συζύγων Νόμο (Ν.232/1991), η συνεισφορά του ενός συζύγου στην αύξηση της περιουσίας του άλλου τεκμαίρεται ότι ανέρχεται στο ένα τρίτο της αύξησης, εκτός αν αποδειχθεί μεγαλύτερη ή μικρότερη συνεισφορά. Η πρόνοια αυτή απλώς ποσοτικοποιεί το προφανές, ότι δηλαδή τα εισοδήματα των συζύγων είναι συγκοινωνούντα δοχεία.

Κατ' ανάλογο τρόπο, ο περί Ορισμένων Δημόσια Εκτεθειμένων Προσώπων και Ορισμένων Αξιωματούχων της Κυπριακής Δημοκρατίας (Δήλωση και Έλεγχος Περιουσίας) Νόμος (Ν.50(Ι)/2004), απαιτεί δήλωση και έλεγχο περιουσιακών στοιχείων, όχι μόνο από τον αξιωματούχο, αλλά και από τη σύζυγο και τα ανήλικα τέκνα του. Κρίθηκε δε ότι, η επέκταση του ελέγχου στη σύζυγο και τα ανήλικα τέκνα, δεν παραβιάζει την αρχή της αναλογικότητας, ακριβώς λόγω της συνάφειας και άμεσης σχέσης της περιουσίας των προσώπων αυτών με την περιουσία του αξιωματούχου.

Παρόμοια προσέγγιση υιοθετεί ο Οργανισμός Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (ΟΟΣΑ) στο εγχειρίδιό του «Διαχείριση της σύγκρουσης συμφερόντων στον δημόσιο τομέα: Κατευθυντήριες οδηγίες του ΟΟΣΑ και εθνικές εμπειρίες» (Παρίσι, 2003). Ο ΟΟΣΑ, με παραδείγματα διαφόρων κρατών μελών του, εξηγεί ότι «a spouse's interest is considered to be equivalent to that of holders of functions in public organisations, civil servants and contractual staff».

Επίσης, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή στην Ανακοίνωσή της με τίτλο «Κατευθυντήριες γραμμές για την αποφυγή και τη διαχείριση συγκρούσεων συμφερόντων στο πλαίσιο του Δημοσιονομικού Κανονισμού» (2021/C 121/01), ημερ. 9.4.2021, δίνει ως παράδειγμα άμεσου προσωπικού συμφέροντος, τη διάθεση κονδυλίων σε εταιρεία του/της συζύγου/συντρόφου του/της επικεφαλής μιας διαχειριστικής αρχής. Με βάση την Ευρωπαϊκή νομοθεσία (Οδηγία 2004/38/ΕΚ¹), ως «βασικά» (core) μέλη οικογένειας ορίζονται:

- ο/η σύζυγος,
- ο/η σύντροφος με τον/την οποίο/α ο πολίτης της Ένωσης έχει σχέση καταχωρισμένης συμβίωσης, βάσει της νομοθεσίας οποιουδήποτε κράτους

¹ Ιστοσελίδα Ευρωπαϊκής Επιτροπής: Ιθαγένεια της ΕΕ - Κυκλοφορία και διαμονή

μέλους, εφόσον η νομοθεσία του κράτους μέλους υποδοχής αναγνωρίζει τη σχέση καταχωρισμένης συμβίωσης ως ισοδύναμη προς τον γάμο,

- οι απευθείας κατιόντες οι οποίοι είναι κάτω της ηλικίας των 21 ετών ή είναι συντηρούμενοι, καθώς και εκείνοι του/της συζύγου ή του/της συντρόφου, όπως ορίζεται παραπάνω,
- οι συντηρούμενοι απευθείας ανιόντες καθώς και εκείνοι του/της συζύγου ή του/της συντρόφου, όπως ορίζεται παραπάνω.

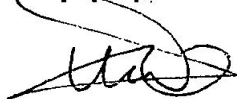
Στην πιο πάνω Ανακοίνωση της Επιτροπής, γίνεται διαφοροποίηση μεταξύ της «βασικής οικογένειας» και της «άμεσης οικογένειας» (συγγενείς μέχρι τέταρτου βαθμού εξ αίματος ή εξ αγχιστείας), ενώ γίνεται αναφορά και στην ευρύτερη έννοια της «διευρυμένης οικογένειας», αφού είναι σαφές ότι τα συμφέροντα ενός αξιωματούχου επηρεάζονται διαφορετικά σε κάθε περίπτωση.

4. Θεωρούμε προφανές ότι, το πιο πάνω ασυμβίβαστο δεν αίρεται, ούτε αντιμετωπίζεται με τυχόν αποχώρηση του κ. Αντωνίου από συγκεκριμένες συνεδρίες του Διοικητικού Συμβουλίου. Άλλωστε, εάν αναλογιστεί κανείς ότι το ύψος της αμοιβής ενός φυσιοθεραπευτή εξαρτάται, μεταξύ άλλων, από τον συνολικό Προϋπολογισμό του ΟΑΥ, από το μέρος του Προϋπολογισμού που θα κατανεμηθεί στους φυσιοθεραπευτές, από το είδος και τις πρόνοιες της τυπικής σύμβασης που υπογράφουν οι παροχείς υπηρεσιών φροντίδας υγείας, από τις διαδικασίες ελέγχου των παρόχων, από τα μέτρα που λαμβάνονται εναντίον παρόχων σε περιπτώσεις παραβίασης των συμβάσεών τους με τον ΟΑΥ κ.λπ., γίνεται αντιληπτό πως το πρόβλημα είναι τόσο διάχυτο και εκτεταμένο, εξ ου και η απόφαση του νομοθέτη να καθορίσει πως η αποχώρηση από κάποια συνεδρία (όπως προβλέπει το εδάφιο (2) του άρθρου 8) δεν αποτελεί ικανοποιητική θεραπεία σε τέτοιες περιπτώσεις και να θέσει τούτο ως ασυμβίβαστο.

5. Δεδομένου ότι, με βάση το εδάφιο (2) του άρθρου 7 του Νόμου, εξουσία για παύση μέλους του Διοικητικού Συμβουλίου έχει το Υπουργικό Συμβούλιο, είναι άποψή μας ότι θα πρέπει να ενημερώσετε το σώμα για τα πιο πάνω, ώστε να ενεργήσει κατάλληλα.

6. Η παρούσα διαβιβάζεται και στην Επιτροπή Διερεύνησης Ασυμβιβάστου αφού, όπως μας έχει πληροφορήσει με επιστολή της, ημερ. 2.8.2022, η Επιτροπή θα προχωρήσει στη διερεύνηση του θέματος.

Με εκτίμηση,

(Δρ Οδυσσέας Φ. Μιχαηλίδης)

Γενικός Ελεγκτής
της Δημοκρατίας

Κοιν.: - Πρόεδρο και Μέλη Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παρακολουθήσεως
Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημοσίων Δαπανών

- Γραμματέα Υπουργικού Συμβουλίου